A°. 1841. N°. 74.

DINGSDAG, DEN 14den SEPTEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 10 *September* 1841.

Alzoo de navolgende personen, zich bij requeste hebben geadresseerd, om *Brieven van Manumissie* voor Slaven, als:

1o. C. S. SPILLENAAR, als Straatvoogd over- en voor de Slavin *Ulrica*; bekend op het respect van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking.

2o. C. S. SPILLENAAR, als Straatvoogd over- en voor de Slavin *Betje*; bekend op het respect van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking.

3o. F. G. COUPAIN, voor den Slaaf *Diesse*; hem in eigendom toebehoorende.

Zoo worden al degenen, welke vermeenen mogten, redenen van oppositie te hebben, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; na verloop van welken tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* zullen worden verleend.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 13 *September* 1841.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden, als:

1o. Aan het Slavenkind *Christina*; toebehoord hebbende aan den Boedel wijlen HENDRIK HARTMAN.

2o. Aan de Slavin *Sophietje*; toebehoord hebbende aan F. C. NAHLOP.

3o. Aan de Slavin *Wilhelmijntje*; toebehoord hebbende aan C. J. WOLFF JULIAANS; — en dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1o. WILLEMINA CHRISTINA NAARDEN.
2o. MAGDALENA SOPHIETJE WIJNBERG.
3o. WILHELMIJNTJE HERDENBURG.

De Gouvernements Secretaris,
C. S. DE VEER.

Mengelingen.

Anekdote uit het leven van een reizenden Tooneelspeler.

Ik had eenigen tijd in een dorp nabij Leeds gespeeld, doch daar ons gezelschap schulden had gemaakt, zoo staakten wij onze vertoonigen, en elk onzer zocht bij een anderen troep teregt te komen. Toen ik de 2 schellingen had betaald, die ik nog bezat, hield ik geen pond Sterling over. Met zulk eene berooide beurs en eenig linnengoed in een pakje, verliet ik het tooneel onzer ellende, om naar York te gaan; daar wachte ik vier dagen, wijl de Directeur mij gezegd had, dat ik een dag of drie geduld moest hebben: hij wou zien wat hij voor mij doen kon. Toen ik echter den vierden dag wel merkte, dat er zich voor mij geen uitzigt opdeed om geplaatst te worden, en dat, ondanks mijne spaarzaamheid, mijne reeds zoo beperkte middelen door de rekeningen van den waard in de kleine herberg, waar ik mijn intrek had genomen, om zoo te spreken met het uur slinnen, trok ik maar weder op weg. Daar intusschen de hoop, om bij een grooter tooneel eene vaste aanstelling te vinden mij meer en meer begaf, zoo wendde ik mij tot al de Directeurs in iedere stad, op ieder dorp, waar ik door kwam en waar gespeeld werd. Zoo reisde ik eene maand lang, en omtrent 400 Engelsche mijlen ver. Ik kon maar volstrekt geene aanstelling krijgen, en hadden de tooneelspelers op sommige plaatsen zich mijner niet ontfermd, ik zou van honger omgekomen zijn. Niettemin, was mijne beurs geheel uitgeput en ook mijn linnengoed verdween, het eene stuk voor het andere na. Ik had mijn laatste hemd voor twee schellingen verkocht, en nog slechts een penny over, toen ik 's morgens te zes uren H** verliet, om mijn geluk in een stadje, dertig mijlen verder, te beproeven. In een bakkerswinkel, waar ik voorbijkwam, kocht ik een broodje voor een penny, weekte dat, na eenen marsch van eenige mijlen, in het water, en hield zoo mijn ontbijt en mijn middagmaal: want het was niet waarschijnlijk, dat ik dien dag iets anders te eten zou krijgen. Ik bereikte de plaats mijner bestemming 's avonds te zes uren, en vernam, toen ik naar den schouwburg vroeg, dat die gesloten was, en dat het tooneelgezelschap, twee dagen geleden, de stad had verlaten. Wat nu begonnen? Ik had noch t'huiskomen, noch geld, om eene kamer te kunnen betalen, en kon toch ook den nacht op straat niet doorbrengen. Ik vroeg dus naar eene herberg en men wees er mij eene, waar zich gewoonlijk daglooners en schooijers ophielden. 't Was een klein huis, iets beter dan eene hut; de waardin scheen eene goedhartige oude vrouw te zijn; ook hoorde ik haar zeggen, dat zij voor dezen nacht niemand anders in haar slaapstee had, hetgeen mij zeer verblijdde, daar ik in al mijne ellende nog nimmer met zulk volkje in aanraking was geweest. Ik vroeg de waardin naar den prijs van een bed. »Vier pence!" was het antwoord. Ik zeide haar, dat ik zoo veel geld niet had, doch dat mijn das het dubbel waard was, en ik haar die in betaling zou geven.

— » Ga zitten, jongman," sprak het moedertje, » we zullen dat wel schikken."

't Was een koude Decemberavond, en schoon ik mij in geen Hôtel bevond, met tapijten op den vloer, zag ik toch een vuur branden, zoo als een Lord alleen verlangen kon. De warmte verkwikte mij en verdreef mijnen honger, toen ik de waardin een hoekkast zag openen, waar zij twee kopjes en schoteltjes uit haalde, en wat er verder noodig was, om thee te schenken.

— »Ik wacht mijn zoon," sprak zij, »een die vindt gaarne alles in orde, wanneer hij t'huis komt. Hij is een timmerman van zijn ambacht, en heeft heden, zes mijlen van hier, moeten werken in eene pastorij."

Geen twintig minuten daarna, kwam de zoon t'huis: een knapsch jongman, van twee of drie en twintig jaren, die zijne plaats innam bij 't vuur. Daar ik over hem zat en de vriendelijke blikken zag, die tusschen hem en zijne moeder werden gewisseld, dacht ik aan mijn eigen lot: want eer ik zoo in de wereld omdoolde, had ik ook eene lieve, goede moeder, en een ouderlijk huis. Ach, beiden had ik verloren. Naauwelijks zat de zoon, of de oude vrouw nam twee ongehoorde sneden brood uit de hoekkast en roostte ze. Dat was te veel; de theeketel neuriede hare liefelijke muzijk en dampte dat het een lust was.... althans voor hen, die wisten, dat die waassem slechts een voorspel was tot den drank, die hen verkwikken zou. Dra waren de sneden brood gesmeerd en moeder en zoon schoven de stoelen nader bij de tafel; onwillekeurig rolde mij een traan langs de wangen. Zij zag 't. — O, vrouwen, vrouwen! Wat engelen kunt gij zijn, wanneer de beuzelarijen der ijdelheid uw hart niet hebben bedorven! Oogenblikkelijk stond er nog een kopje en schoteltje op de tafel, en nog eene groote snede brood werd er voor den dag gehaald. Hoe vonkelden mijne oogen, hoe klopte mij 't hart, toen ik die toebereidselen zag! Doch 't was wel voor mij? Kon die arme vrouw, die haar brood verdiende met bedden te verhuren, tegen vier pence den nacht, en die den ganschen dag door hard moest werken, medelijden hebben met den vreemdeling, wien de rijken den rug hadden toegekeerd? Mijn twijfel duurde niet lang; de derde snede brood werd geboterd, en de thee in het derde kopje geschonken. Ik keek angstig naar de deur, en luisterde opmerkzaam, of er ook nog een derde persoon den trap op kwam; doch de deur bewoog zich niet: op den trap bleef alles stil en met eene stem, die mij, ofschoon 't de stem eener dikke vijftigjarige vrouw was, liefelijker klonk dan de zoetluidendste tooneen eener Siddons of O'Neil, zei de waardin: »kom, jongman, schuif uw stoel bij de tafel en laat uw thee niet koud worden." — »O, goede vrouw," zeide ik, »'t is wel vriendelijk, maar ik kan niet drinken!" — »Niet? En waarom niet?" — »Omdat ik geen geld heb." — »Jongman," hernam zij, »doe wat ik u zeg. Ik ben moeder en zou 't hard vinden, wanneer mijne arme jongen, op reis en zonder geld in den zak, geen christenziel vond, die hem een boterham en een kopje thee gaf. Schoon ik ook arm ben, zoo arm ben ik toch niet, God lof, ik kan nog aan anderen doen, wat ik wenschte, dat ze mij deden."

Wat eischt het christendom meer! O, mogt toch de wereld vol zulke christenen zijn als die vrouw was! Wij hebben menschen genoeg die zich christenen noemen, doch hoe weinige, die hun brood met den hongerenden deelen!

Twintig jaren zijn er sinds dien droevigen tijd verloopen. Ik ben gelukkig geweest. Ik heb al bezeten wat de mensch verlangen, of

wat eene eerzucht als de mijne wenschen kan; doch nooit heb ik den thee en de bete broods van die goede vrouw vergeten, en nooit heb ik streelender aandoening gekend, en was ik dieper bewogen, dan toen ik eens een omweg van veertig mijlen in mijn eigen equipagie had gemaakt, om mijne barmhartige Samaritaansche vrouw te bezoeken, en haar de gansche overbrengst mijner tooneelvoorstelling van den vorigen [illegible] drukken. Men verhaalde, zich hoe herroemingen toen eene fraaije reiskoets voor hare nederige woning stilhield, en de arme jongman, die zij in den nood had bijgestaan, haar deze gebeurtenis in het geheugen terug riep!

Een Plaatsvervanger.

't Was nog in die dagen, toen men de Fransche legers voor onverwinnelijk hield, in het begin van dat jaar 1812, zoo rijk aan gewichtige gebeurtenissen, die het lot van gansch Europa beslisten; toen in de Hoofdstad van een der Fransche Departementen eene nieuwe lichting plaats had voor de krijgsdienst. Op de drie tot vierhonderd jonge lieden, die daar verzameld waren, konden er, ten hoogste slechts tien of twaalf op vrijstelling rekenen; de anderen moesten, tegen wil en dank, den roem van hunnen Gebieder helpen vermeerderen. Voor de Mairie stond eene oude vrouw, die schrijende en in verwijfeling haren eenigsten zoon omarmde. Zoo even had de conscriptie haar den lieveling ontrukt, die de eenigste steun was van haar en haren ziekelijken man. Naast die moeder en dien zoon die thans welligt voor eeuwig van elkander afscheid zouden nemen, stond een kloeke boerenknaap: deze, gelukkiger dan de zoon van het arme echtpaar, was vrijgeloot. Thans zoekt hij de oude te troosten. »Ik wil de plaats eens zoons bij u bekleeden, voor u zorgen, zoo als alleen een vriend vermag." — Doch de oude vrouw luisterde naar hem noch zijne troostredenen. Wie kon ook ooit eene moeder het verlies vergoeden van haren zoon! Een hoop volks had zich om die groep geschaard, en op ieders gelaat stond de levendigste deelneming te lezen. Zonder dat het iemand in het oog was gevallen, had zich daar ook een onbekende bijgevoegd. De jonge boer, Joseph Bertrand, zoo als hij heette, had vergeefs al zijne troostgronden uitgeput, en was vervolgens, op eenigen afstand van daar, een oogenblik peinzende tegen een boom gaan leunen. Thans kwam hij terug bij de oude vrouw. »Moedertje, behoud uwen zoon," sprak hij: »ik zal in zijne plaats 't geweer opnemen." — Van alle kanten ging er een luid gejuich van goedkeuring op; Joseph werd er mee verlegen, want hij besefte ter naauwernood wat offer hij bragt. Moeder en zoon vielen hunnen redder te voet. »Laat dat toch, laat dat toch!" riep hij. Gij maakt daar te veel ophef van, acht jaren zijn immers zoo spoedig om!" »En eene goede daad vindt immer haar loon!" sprak eene ernstige stem achter hem. 't Was de onbekende. Men zag hem verbaasd aan, doch met een keerde hij zich om en stapte bedaard weg, in de rigting naar de stadspoort. »'t Mag een predikant of een schoolmeester zijn," dachten de omstanders. — Drie jaren daarna, des avonds voor den slag van Waterloo, die Napoleon ten tweede maal van zijne magt beroofde, zat hij onder zijne generaals, aan wie hij zijne bevelen gaf voor den volgenden morgen, toen een jongman, die reeds de onderscheidingsteekenen van een staafofficier droeg, de kamer intrad, Napoleon schonk hem zijn minzamen glimlach. »Ik heb een schuld bij u af te doen, riep hij, en daar ik wist, dat uw regement hier in de nabijheid stond, heb ik 't niet langer willen uitstellen. Gij zijt bij Bautzen het eerst in een vijandelijk Carré gedrongen, gij hebt u bij Dresden, bij Leipsch bij Hanau onderscheiden. Neem dit papier! het behelst uwe benoeming tot Overste: ik heb u wel voorspeld, dat eene goede daad nooit onbeloond bleef.

De onbekende, dien men voor een predikant of schoolmeester had aangezien, was niemand anders geweest dan Napoleon.

De Jood van Spindler.

»Haal me een pond tabak, ga vervolgens naar de leesbibliotheek, ruil deze boeken en breng me de Jood van Spindler mede," sprak een Heer tot zijnen knecht. Deze, die een onnoozele bloed was, vond de laatste boodschap, die hem daar werd opgedragen, nog al moeijelijk. Hij nam het adresboek, en zocht den naam van Spindler op. In een afgelegen gedeelte van de stad woonde een man van dien naam, die zijn huis bij gedeelten verhuurde. Nadat de knaap den tabak gekocht en de boeken geruild had, begaf hij zich naar den huiseigenaar, Spindler. »Ben ik hier regt, bij Mijnheer Spindler?" »Zoo heet ik, ja, wat is er van je dienst?" »Ik moet een jood bij u afhalen." »O, dat zal dan Nathan zijn; die woont op de derde verdieping." Blijde, dat hij zijn man gevonden had, spoedde de knecht zich den trap op. Nathan, die in loterijbriefjes handelde, stond zeer verwonderd, dat men hem kwam roepen bij eenen Heer, dien hij volstrekt niet kende. Handig been pakje loterijbriefjes bij zich gestoken en den knecht gevolgd, die hu te huis komende, den tabak en de boeken bij zijnen Heer bragt. Deze zag de titels na, en mompelde: »Oho, de jood? Zeker weêr niet t'huis? — Ja wel was hij t'huis," hernam ijlings de bediende: »ik heb hem meê gebragt." »Waar is hij dan?" »Wel beneden." »Wat doet hij beneden? Breng hem boven." De knecht ging nu aanstonds Nathan roepen, die beneden stond te wachten. 't Was den Heer niet mogelijk zich over 't misverstand gebelgd te toonen: hij moest lagchen, hoewel hij den ouden Nathan beklaagde, dat hij dus 't noodelooze moeite had gedaan. Nathan liet zich echter zoo gemakkelijk niet afschepen: Mijnheer moest een lot koopen, of hij wilde of niet. Bij de eerstvolgende trekking viel de hoogste prijs op dat lot. De knecht kroeg er een goed deel van ... ten loon zijner domheid! Grillen van het noodlot!

Als een beproefd middel om de vertrekken der huizen tegen vochtigheid te beschutten wordt het volgende opgegeven.

Men wrijft op eenen steen 4 pond oker en 8 lood fijn gepulveriseerd loodglit (Bleiglätte) met zoo veel lijn olie tot zulk eene zelfstandigheid, dat zij met eenen borstel kan aangesmeerd worden. Van dit mengsel brengt men eene laag op den vochtigen muur en zoodra het gedroogd is, eene tweede laag, en, heeft de muur vele oneffenheden nog eene derde en vierde. Tot de volkomene opdroging zullen ongeveer acht dagen verloopen, wanneer men alle soorten van papier op den muur brengen kan, zonder dat het bederven wordt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 10den dezer, de Schoener Jan Ernst, Kapt. J. A. de Haseth, van Curaçao, hebbende 21 dagen reis; Passagier: de Heer James Döuling.

Idem, de Engelsche Schoener Argus, Kapt. David, van Cayenne (bestemd naar Demerary), hebbende 2 dagen reis.

Den 11den, de Fransche Oorlog Schoener *LA DORIS*, onder bevel van den Luitenant ter Zee du PRADT FARIS, van Gundeloupe, hebbende 64 dagen reis.

Idem, de Nd. Am. Brik Amazon, Kapt. Ths. J. Foster, van Gloucester, hebbende 37 dagen reis.

Idem, de Fransche Schoener Aurora, Kapt. B. Marck, van Cayenne, hebbende 3 dagen reis.

Advertentiën.

De Koloniale Ontvanger en Betaalmeester herinnert mits deze, aan de voldoening der *Quota* van Suiker-Plantaadjen en Houtgronden; zullende de nalatige op den 18den dezer maand, ter vervolging worden overgegeven.

Paramaribo, den 13 *September* 1841.

H E L B.

TOONEEL-GENOOTSCHAP:

THALIA.

HEDEN, DEN 14 SEPTEMBER 1841.

ZIJ IS KRANKZINNIG, Tooneelspel in *twee* bedrijven; *en na hetzelve*: *DE DRIE MINNAARS* of *DE LAATSTE WIL VAN DEN OVERLEDENE*, Blijspel in *twee* bedrijven.

De aanvang precies ten *zeven* ure.

De Secretaris,
(36175) H. F. WESENHAGEN.

Vendu:

(36177) *HEDEN 'S NAMIDDAGS*, 4 uren, ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, van de vroeger geannonceerde verkoop van

40 á 45 koppen SLAVEN;

aankomende Mevrouw de Weduwe M. A. SALOMONS.

(36159) De ondergeteekende zal *HEDEN*, des nademiddags om *vier* uren, door den Vendumeester A. SALOMONS, doen verkoopen:

De Negerin *Felicie, (Veldneid)* met haren Zoon *Fritz*.

C. C. GRAANSMA qq.

(36171) *BOOMRIJPE BANANNEN*, te bekomen op diverse Plantaadjen in de *beneden Commewijne*. — Adres ten kantore van

JAN DE JAGER Ez.

STEENEN te koop,

van de Steen-Fabrijk *WOLFFS-IJVER*; — adres bij
(36157) J. F. DE FRIDERICI.

Te Huur op Contract:

(36158) Een bekwame *METSELNEGER*, om in de Stad te werken; — adres ter dezer Drukkerij.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip Clasina Adriana; Kapt. S. Nielsen. — Adres bij L. D. J. van Bömmel. — Sluit medio September.

Het Nederlandsch Kofschip Amsterdam, Kapt. L. Wildschut. — Adres bij Gebroeders Heijns.

Het gekoperd tweedeks Barkschip Anna Maria, Kapt. D. Steenveld. — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Sluit 20 dezer.

Het Schoner Kofschip Henriette, Kapt. J. C. Willems. — Adres bij Gebroeders Heijns. — Sluit 15 dezer.

Het Nederlandsch Kofschip de Koophandel, Kapt. C. B. Hoddam. — Adres bij Van Westen de Hart.

Ter Drukkerij van Fuchs & Camps.